

Iz življenja in sveta

Možganska kap je ozdravljiva

pravi ruski profesor Izenkov, ki se poslužuje nove, originalne metode za zmanjšanje krvnega tlaka pri svojih bolnikih.

Kap spada v človeškem življenju med najčešče povzročitelje smrti. Dokazano je, da umre 80 odst. oseb možganskega spola posebno po štiridesetem letu starosti na posledicah te bolezni. Možganska kap je najopasnejša nasprotnica možganskega spola, kajti možkih umre na kapi dvakrat toliko kakor žensk. Najbolj so pred njo zavarovani otroci.

So sicer ljudje, ki si želijo hitre in mirne smrti in naravnost hrepene, da bi jih zadela kap, ker bi si na ta način prihranili trpljenje ob umiranju. Vendar mislijo pri tem vsi na srčno kap, ki je nekaj čisto drugega kakor možganska kap. Zdravniki jo imenujejo apopleksija. Ta ne vodi vedno neposredno v smrt, temveč povzroča čestokrat mrtvoudnost.

Medicinska znanost se je doslej zelo trudila, da bi našla primerno sredstvo zoper to nadležno bolezen. Zapisovala je razna zdravila in se posluževala tudi dijetetičnega zdravljenja; dosegla je neke uspehe, toda samo tam, kjer je kap lahkega značaja. V težjih primerih se je kap vedno ponovila, zlasti, če ni zdravnik pravočasno ugotovil vzroka nastopivše bolezni.

Ruski univ. prof. N. M. Izenkov javlja sedaj v strokovnih časopisih o novi, originalni metodi, ki lahko pacienta popolnoma ozdravi. Izenkov se poslužuje pri zdravljenju možganske kapi tako zvane »lumbalne punkcije«, ki obstoji v tem, da odvzame zdravnik

bolniku nekaj vode iz možganov potom vboda v hrbtenico. Hrbtenica je, kakor znano, z možgani direktno zvezana in njih voda se odteka po posebnem kanalu, iz katerega jo lahko izsreba zdravniška votla igla. Pritisk v možganih se na ta način zmanjša. Količina vode je pri raznih pacientih različna. Navadno odvzamejo odrasli osebi možganskega spola 5 do 15 kubičnih cm vode, dočim se zniža doza pri otrocih na 1 kub. cm. Edina težava, katero je treba obvladati pri tem operativnem postopku, tiči v pravilni izbiri mesta, kjer se odpre hrbtenica.

Možgansko kap povzroči vedno izliv krvi v možgane. Kadar počasi kakšna dovodnica v glavi, pravimo, da je človeka zadela kap. Krvavenja se običajno pojavijo tam, kjer se vpletajo motorični žilci v hrbtenico. Na ta način nastanejo mrtvoudna obolenja. Če zadene bolnika kap na desni strani možganov, trpi navadno tudi leva polovica in izgubi bolnik govor. Kap nastopi vedno radi zvišanega krvnega pritiska, radi razburjenja in radi velike izčrpanosti. Zoper kap se je posluževala medicina tudi zdravljen z uporabljanjem pijavk; zadnja leta se je posluževala tudi zdravljen z jodom, dobrodošla pa je bila tudi emenacija radija. Če se bo metoda lumbalne punkcije prof. Izenkova obnesla, bo človeštvo obogatelo za novega, uspešnega sovražnika smrti.

nobla so odredile preiskavo, da se dožene, koliko krivde zadene zaradi obeh nesreč družbo za proizvodnjo električnega toka.

Princesa, ki se ne boji letanja

Princesa Marie-José, hči belgijskega kralja, ki letuje v Ardenih (Francija), je te dni eno uro letela s pilotom Blomom nad Ardenskim gozdom v višini 500 metrov.

Spomenik Kemala v Carigradu

Odkar je Mustafa Kemal degradiral Carigrad na nivo navadnega turškega mesta in je imenoval za prestolnico moderne Osmanije Angoro, se čutilo v Carigradu po pravici prizadeto. Da zmanjša mero užaljenosti, je dal Kemal napraviti spomenik, ki naj hrabri Turke v njihovem domoljubju tudi pod diktatorjevo vladjo. Spomenik je eden prvih v moderni Turčiji in sploh prvi, ki predstavlja človeška bitja, izklesana v kamen in vilta iz bronu.

Ljudstvo, ki živi na ognjeniku

Iz Sidneya poročajo, da so odkrili ljudstvo posebne vrste, ki živi na vulkanu v bližini Long Islanda. Ognjenik je oddaljen 100 km od nabrežja Marylanda. Ko so prišli Evropeci do vulkanovega žrela, so najprej opazili šest četvornih kilometrov široko jezero, ki je, kakor so se pozneje prepričali, 700 čevljev globoko. V bližini žrela je bila naselbina.

Prebivalci so domačini, ki niso še nikdar prišli v stik z ostalimi ljudmi na Long Islandu. Njih hiše so stavbe na kolen. To plemo pa ne živi samo na pobočju ugaslega ognjenika, ampak tudi v njegovem žrelu in je tako zanimivo, da kanijo poslati nadenj posebno ekspedicijo.

Plezalska drama v francoskih Alpah

Koncem prošlega tedna se je odigrala v bližini Chamonixa pri vršacu Petit Dru 3000 m nad morjem pretresljiva turistična drama. Trije mladi planinci iz Zeneve so se povzpeli na Petit Dru. Sredi ture jih je zalotil vihar. Eden izmed njih, po imenu Durenson, je padel v 15 m globok obupen položaj. Tovarša sta videla njegovo obupno položaj. Eden se je spustil do njega, da ga bo negoval, drugi pa je jedrno odšel v dolino, da obvesti ljudi o nesreči.

Vzdignil je na noge vse vodnike iz Chamonixa, ki so se odpravili na pot. Nekaj časa so imeli lepo vreme, potem pa je začelo mestiti, da so morali prekiniti plezalno turo in so se morali ustaviti v neki koči. Tam so se slučajno mudili trije planinci iz Zeneve. Ko so doznali, kaj se je zgodilo, so sklenili, da gredo po nesrečnega v prepadu in po tovariša, ki ga čuva in mu daje pogum. Ne da bi čakali na lepše vreme, so odšli na pot. Našli so mesto, kjer se je Durenson ponesrečil. Da bi mu pripravili mehko ležišče, so se vsi trije slekli in samo v spodnji obleki so se spustili po stenah navzdol. Spravili so ranjenca in njegovega tovariša kvišku in so se napotili nazaj proti koči.

Ker pa so bili lahko oblečeni, jih je silno zeblo. Smola je hotela, da je zo-

Najfinejši malinovec

izdelan iz letošnjih gorskih malin. — Vzroci in oferti na zahtevo promptno — nudi po konkurenčni ceni

IVAN BAUMAN

veležnjanina in izdele - vanje sadnih sokov. - St. Ilj v Slov. gor.

Zacherlin

edno uspešno sredstvo zoper bolhe, stenice, ščurke, mole itd. — Zahtevajte ga le z zamko »Zacherlin« — Zacherlin d. z. o. z., Ljubljana, Beethovnova u. 16. 9836

Zedinjene države — dežela zločincev

Prohibicija ni zmanjšala števila deliktov. — Plodovi ameriške civilizacije: umorov je toliko, kakor v nobeni deželi na svetu.

Ameriški polkovnik Emerson obravnava izredno veliko število umorov v Ameriki in prihaja do zaključka, da so Zedinjene države zemlja zločincev. Ko je bil v ameriškem parlamentu pred desetimi leti sprejet zakon o prohibiciji, so bile vse stranke mnenja, da bo prepoved alkohola pokazala svoj blagodejni vpliv tudi v kriminalni statistiki. Motili so se temeljito; kajti ne le, da zločini niso ponehali, ampak so se celo pomnožili. Danes stoji Amerika med civiliziranimi deželami na prvem mestu kar se tiče zločinov, zlasti težkih in nasilnih umorov.

Če vzamemo v pretres zadnjih 28 let, pravi polkovnik Emerson, vidimo, da se je število zločinov naravnost pomnožilo. Zadnja tri leta stoji število zločinov na isti stopnji, značilno pa je, da se najtežji delikti dogajajo v najbolj »suih« državah ameriške Unije.

Najbolj »suih« država Amerike je Tennessee. Največje mesto v njej je Memphis in v tem kraju odpade na 100.000 prebivalcev 69,3 odst. zločinov. Ostale južne države so v podobnem položaju.

Po svetu razkričani Chicago je da leč zadaj. Njegov odstotek znaša (na 100 tisoč oseb) jedva 13,3 odst. in pregrešni Newyork, o katerem bi človek mislil, da v njem izginjajo ljudje kakor sipa v morju, beleži samo 6,1 odst. zločincev.

Statistiki so se potrudili, da bi napravili primerjalno tabelo o zločinstvih v Zedinjenih državah in drugih deželah sveta. Prišli so do poraznih ugotovitev. Izračunali so, da znaša zločinski odstotek na Angleškem (na 100 tisoč ljudi) 7 odst. Podobne številke izkazujejo tudi ostale velike države na evropskem kontinentu.

Najmanj je umorov v ameriških nabrežnih krajih. Statistika pojasnjuje to dejstvo z razlago, da ameriška mesta neprestano naraščajo, med tem ko je število prebivalstva na kmetih približno vedno enako. Mesta štejejo že

danes dve tretjini vsega ameriškega prebivalstva. Beg ljudstva z dežele v mesto se še vedno pospešuje in veča.

Emerson preiskuje tudi vzroke deliktov in prihaja do sklepa, da rodi največ zločinov brezposelnost. Statistika kaže zanimivo sliko, da naraščajo zločini somerno z brezposelnostjo. Interesantna je tudi konstatacija, da ljudje po sprejetju prohibicijskega zakona ne pijejo manj, ampak več in da se zastrupljajo v prvi vrsti ne z vinom — ampak z žganimi pijačami.

Tri pogumne Japonke

ki se ne boje zraka ne smrti. Vse tri hočejo preleteti Tih ocean in proslaviti ugled svojega spola po vsem svetu. V sredi vidi pilotino gđico. Keigen Boko, na njeni levici gđico. Teiki Li, na desni pa gđico. Tyoko Jonsyamo. Ena izmed treh bo opravljala na letalu strojniška dela. Vse tri upajo, da bodo kos zastavljeni na logi in da bodo njihova imena nekoč blestela v knjigi človeškega napredka.

Dve streli ubili osem ljudi

Nad Francijo so prošle dni večkrat razsajale nevihte, katerih zadnja je nad Grenoblom spremljala strahovito bliskanje in treskanje. Nesreča je hotela, da je ob tej priliki treščilo tudi v električen transformator visoke napetosti in da je strela pretrgala žico. Posledice so bile katastrofalne. Vse hiše, ki so dobivale elektriko po tej žici, so bile resno ogrožene. Ponekod je električna napeljava zažarela. Pri tem je bilo zaradi velike napetosti pet ljudi mrtvih. Ubili jih je električni tok.

Ljudje so vdrli iz hiš, da bi se prepričali, kaj je vzrok nezgodi, pa ga ni so pogodili. Vrnili so se v hiše, in te da je treščilo v drugič. Tudi topot je zahtevala strela svoje žrtve. Tri osebe so obležale mrtve, več oseb pa je bilo ranjenih. Policijske oblasti iz Gre-

Eni pravijo, da je živ, drugi menijo, da je mrtev

Namreč Amundsen. Komisar Oras na »Krasinu«, ki ga zdaj popravljajo v Stavangerju, je izrazil dopisnikom raznih listov, ki so ga obiskali sodbod, da je posadka »Lathama« še pri življenju. Svoje naziranje je oprl na dejstvo, da je bilo vreme ves čas, od kar je Amundsen izginil, lepo in da se »Latham« kljub vsem domnevam ni mogel ponesrečiti. Hidroplan, da je pristal kje na ledu, najbrže pri Alesandrinijevi skupini, o kateri pa se tudi ne ve, če sploh eksistira, če je mrtva ali živa.

Podobno se izraža tudi ruski letalec Čuhnovski, o katerem pripoveduje dr. Behounek, da mu je svetoval, ko sta si stisnila roko na »Krasinu«, naj se lepo poslovijo od svojega letalskega poklica, sicer... Čuhnovski pa menda ne ljubi toplega zapečka. Mož dela je in nevarnost mu je ljuba, zato išče naprej. Čuhnovski torej tudi pravi, da ni izgubil vere v rešitev »Lathama« in da se je Amundsen spustil ali pri balonski skupini ali pa kje drugje na ledu. Posadka ima pri sebi dovolj orožja, municije in živil, da vzdrži delj časa v odljudnih deželah, kjer se lahko

Strašne noči!

S smrtonosno zvijačnostjo čaka gnusna stenica na noč da se pripleze do svoje žrtve, katera mirno spi. Uniči tega nevarnega usiljivca predno postaneš žriva njegovega strupenega uboda. Rabi FLIT — sigurna smrt stenice in vseh drugih hišnih insektov.

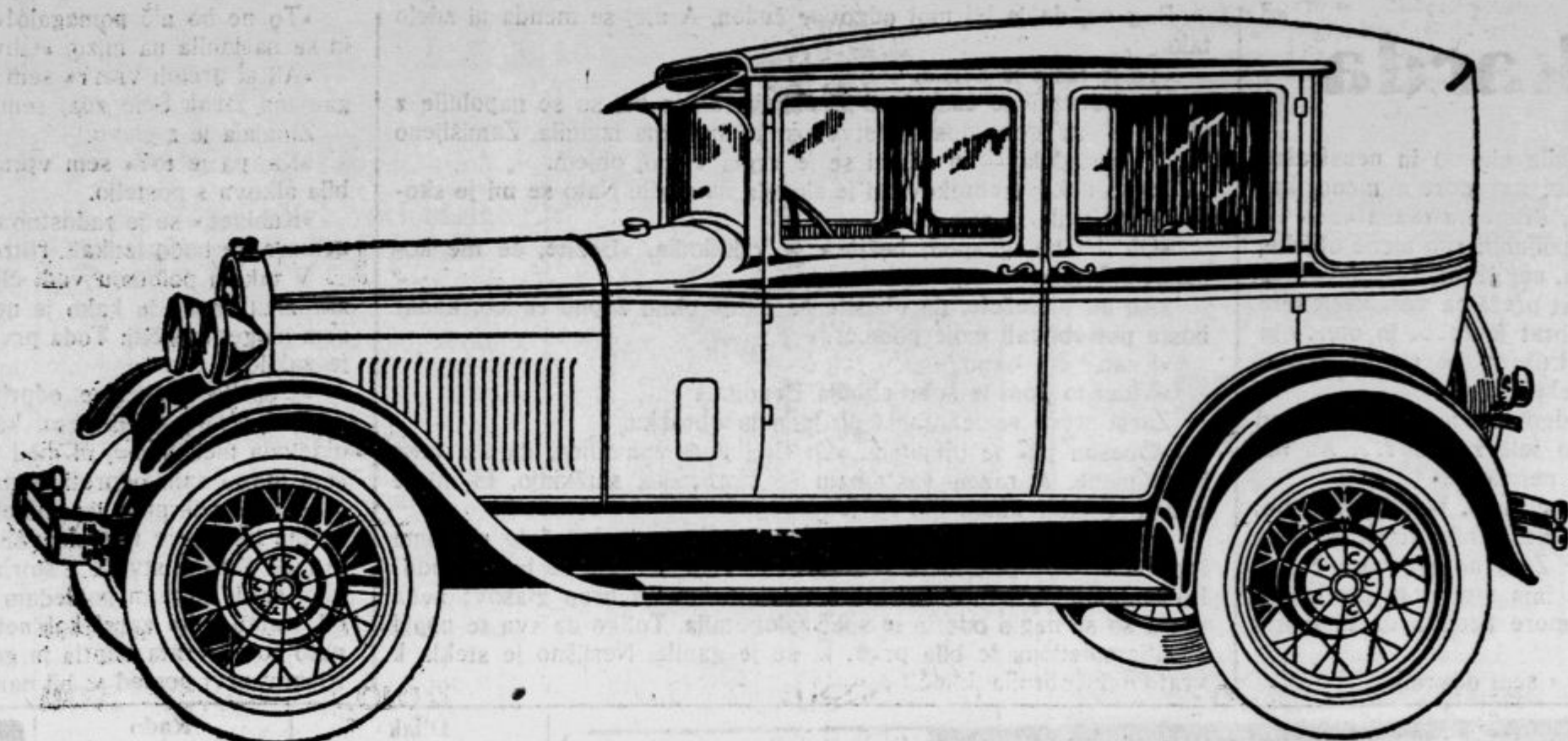
Brizgalnica FLITa očisti Vam v nekoliko minutah hišo od vseh strupenih muh, komarjev, stenice, bolhe, ščurkov in mravlji. Prodre v vse špranje, kjer se insekti razvijajo in skrivajo ter uničuje njihova jajca. Brizgalnica FLITa ubija molje in

ličinke, katere grizejo tkanino. FLIT varuje Vaše obleke. Uporaba je enostavna. Ne pusti madežev. FLIT je popolnjen od kemikov svetovnega slovesa. Smrtonosen je insektom, toda ljudem neškodljiv. Dobiva se povsod.

UGONABLJA: Muhe, Komarje, Mravlje, Stenice, Bolhe, Ščurke, Molje i. t. d.

*Novi Ford Sedan s štirimi vratmi.
Prodajna cena Dinar 61.725— franco Bakek, s petkratno pnevmatiko brez odbijačev spredaj in zadaj.
Spremembe v ceni pridržane brez predhodnega namana.*

40 vrst jekla se uporablja pri izdelavi novega Forda

Novi Ford je posebno močno in odporno vozilo. To pa radi materiala, ki se uporablja v izdelavi, v prvi vrsti radi uporabe specialnih vrst jekla. Že leta 1925. se je Ford Motor Company po proučevanju in po najrazličnejših poizkusih z novimi zlitinami odločila za to, katere vrste jekla naj se uporabljajo za posamezne dele voza. Novi Ford je najpopolnejši izraz tega principa.

V naslednjih 23 letih se je Fordu po pridobitvi lastnih rudnikov in uporabi specialnih strojev posrečilo izdelati nad vse odporno in kljub temu poceni jeklo, od katerega se pri racionalni produkciji proizvaja letno več kot 420.000 ton.

Danes se uporablja pri produkciji novega Forda več kot 40 vrst jekla. Uporaba vrste jekla za posamezne dele se vrši na podlagi dolgaletnega intenzivnega proučevanja.

Velika uporaba izbornega kovnega jekla pojasnjuje izvanredno odpornost novega Forda v primeri z njegovo majhno težo ter garantira z trajno in brezhibno uporabo na tisoče kilometrov.

Novi Ford je več kot novi model, novi Ford je izraz popolnoma nove ideje na polju modernega, hitrega in ekonomskega prevoza.

FORD MOTOR COMPANY / TRIESTE

9803